

VANDAAG EN MORGEN

HOOFDSTUK XIII.

T E N D E N S E N .

Als we ons bezighouden met de geschiedenis van vandaag, de ontwikkelingen die morgen zullen bepalen, dan worden we steeds weer geconfronteerd met kosmische stromingen, met periodiciteiten en al die andere dingen meer, welke je in een statistiek gemakkelijk kunt verwerken, zonder dat je daarmee kunt verklaren wat de uitkomst is, die je meent te verkrijgen. Er zijn echter enkele punten, die in deze dagen interessant zijn. Daarom wil ik proberen een paar punten van ontwikkelingen aan te stippen, die enerzijds vandaag bepalen, maar die anderzijds morgen vastleggen, reeds nu.

Dan is het misschien wel aardig om allereerst te wijzen op een 11-jaar-cyclus. Die 11-jaar-cyclus (we behoeven er ons niet zoveel van aan te trekken) is eigenlijk een zonne-cyclus. Als we dat astronomisch nagaan, vinden we dat die 11-jaar-periode een top heeft van ontzettend veel zonnevlekken. En kijken we nu wat er in het daarop volgende jaar op aarde gebeurt (dat is een vertraging van ongeveer 243 dagen), dan ontdekken we, dat op aarde alles rumoerig wordt.

De grote oorlogen zijn voor een groot gedeelte hierdoor mede bepaald;

1914: oorlog.

1925: begin van de economische crisis.

1936: begin van de ontwikkelingen, die later weer een oorlog baarden.

1947: hernieuwde opbouw, maar ook grote verwarring.

1958: opnieuw crisis.

1969: vlak voor de deur.

Wat is dit nu eigenlijk voor een tendens? We zouden dat misschien allemaal uit het verleden kunnen afleiden, maar dat zou ons voor een beperkt onderwerp als dit toch te ver voeren. We moeten volstaan met te zeggen, dat dan een aantal magnetische storingen de aarde bereikt en dat deze o.a. invloed heeft op de statische lading van de aardatmosfeer, afwijkingen kunnen veroorzaken in het aardmagnetisch veld en ook een invloed hebben op de z.g. "jet-bars" (zeer snelle stormwinden), die op grote hoogte in één vaste richting om de aarde razen.

Als ik deze jaren allemaal opnoem, is het voor u misschien moeilijk precies te ontdekken waarom het nu gaat. Want u zult zeggen: Maar voor ons was 1940 belangrijk; toen begon er een oorlog. Inderdaad. Voor u was dat een belangrijk jaar. Maar de ontwikkelingen, die in 1936 plaatsvonden in Duitsland en Engeland tijdens en na de Olympische Spelen, waren bepalend voor het lot van Europa. En indirect daarmee wordt het verloop van de gebeurtenissen in Rusland, China, Japan en zelfs de Ver. Staten bepaald. Het was dus iets wereld-omvattends, wat toen werd gefixeerd.

Wij noemen een dergelijke zonne-cyclus een z.g. leidende invloed. Zij heeft niets te maken met de geestelijke waarden van de mensheid. Ze brengt eerder de mens tot een soort lichamelijk onbehagen, een irrationaliteit, bepaald door een overmaat aan spanning én gelijktijdig vaak ook van daadkracht. Hier is geen sprake van een wereldomwenteling, die plotseling zichtbaar wordt, maar van het fixe-

ren van de toekomst: de bepaalde overeenkomsten, de beraadslagingen, bepaalde veranderingen in een sociale structuur en al wat erbij hoort. Ik heb dit als eerste voorbeeld genoemd om duidelijk te maken, hoe het eigenlijk in elkaar zit.

Nu zeg ik: 1969. Wat moet 1969 brengen? Op grond van hetgeen wij in de voorafgaande perioden hebben kunnen zien, moeten we aannemen dat in het jaar 1969 een aantal besluiten zullen vallen, die van verstrekkende betekenis zijn en die waarschijnlijk binnen 3 tot 4 jaar kunnen leiden tot oorlog of tot absolute sociale omwenteling. En daar hebben we het: een tendens, die dus de toekomst bepaalt.

Het is aardig het oude spelletje met de tijdsspiraal te spelen. Toen zat Karel de Grote daar en een tijdje later zat er weer iemand anders. Toen kwam Karel V en daarna kwam er weer een ander: Hitler of Churchill. Zoals het een aardig spelletje is om je bezig te houden met de betekenis van b.v. de gangen van de grote pyramide van Gizeh. Deze dingen zijn allemaal speculatief. Tendensen zijn echter niet een kwestie van speculatie. Ze zijn een kwestie van vaste, natuurlijke ritmen, die niet de gebeurtenissen fixeren, zoals dit spiraalmotief doet en die niet bepaalde dingen onontkoombaar vastleggen, maar die eenvoudig een probleemstelling, een toestand bepalen, waarin de mens een zekere vrijheid tot handelen blijft behouden. Dit wordt natuurlijk niet gedaan door de zonnekracht en wat er op de zon gebeurt, dat begrijpt u wel. Er zijn een aantal afwijkingen, die samenvallen met storingen van het totale baanevenwicht van het zonnestelsel.

In de oudheid had men de gewoonte om te zeggen, dat bepaalde kometen onheil brachten. Kolder. Ze zeiden: Dat brengt zwarte koorts en de pest. Maar wat wel waar is, is dit: Wanneer een komeet met voldoende massa binnendringt in het zonnestelsel en in haar benaderingsbaan de loopbanen van de planeten rond de zon zou snijden, dan ontstaat er een verstoring van evenwicht. Dat merkt u eigenlijk niet. Het is een kleine vertraging of een kleine versnelling van wat de zon doet, van wat de aarde doet, van wat de andere planeten doen. Het kan een hapering zijn. Het kan een licht schokje zijn. Omdat het overal gelijk komt, merk je het niet. Maar het betekent wel, dat in de natuur een aantal waarden, die normaal heel geleidelijk voortgingen, nu eensklaps een schok te verwerken krijgen.

Mutaties van planten en dieren komen onder die condities sneller en meer voor dan normaal. Bepaalde processen als verrottings- en besmettingsprocessen kunnen onder deze omstandigheden in enkele dagen bijzonder snel verlopen; en wel in ongeveer een kwart tot een derde van de tijd, die ze normalerwijze nodig hebben. En dat zou ook allerlei vergissingen kunnen veroorzaken.

Nu weten we allemaal wel, dat die kometen niet zo vaak verschijnen; en als ze komen, kunnen we het uitrekenen. Te zeggen, dat ze wat betekenen, is bijgeloof.

Maar stel u nu eens voor, dat er dingen zijn, die men niet zo gemakkelijk ziet en die toch op een gegeven ogenblik in dit zonnestelsel kunnen doordringen. Dat kan energie zijn. Die energie hoeft niet groot te zijn. Maar als ze nu toevallig een harmonische heeft met de eigen energie-afgave van een planeet, dan zal die daardoor worden getroffen. Die planeet zal dus door die energie op een gegeven ogenblik of energie verliezen of komen tot een sterkere geladenheid. En dat betekent weer, dat de beschikbare energie op die planeet een tijdlang (dat kan enkele dagen, het kan ook een jaar zijn) veel groter dan normaal is.

Er zijn andere dingen, die wij ons kunnen voorstellen. Laten we zeggen, dat er heel fijn stof is in de ruimte. Er komen een paar partikeltjes bij de zon. De zon werkt nu eenmaal op een eigenaardig reactie-systeem, waardoor onder een enorme kerndruk bepaalde atoom-ontbindingsprocessen ontstaan, welke gasvorming ten gevolge hebben. Hierdoor ontstaat dus de eigenlijke zonne-atmosfeer; datgene, wat u ervan ziet: het stralend element. Daarbij wordt er een aantal stralingen afgegeven, de zaak valt langzaam maar zeker weer terug, komt in de eigenlijke zonnemassa, ondergaat daar weer steeds grotere spanningen en pressie, totdat het weer actief wordt. Maar als ik daar nu een paar deeltjes ga bijvoegen, dan zou het kunnen zijn dat die zon net een ietsje heviger dan normaal gaat werken. Dat hoeft niet veel te zijn. Het is misschien een kwestie van een paar graden temperatuurverschil over - laat ons zeggen - een periode van tien jaar. Maar die paar graden kunnen op het plantaardige en het dierlijke leven van grote invloed zijn.

Dat zijn nu alleen maar materiële oorzaken. U begrijpt, dat ik u op eenzelfde wijze honderden geestelijke oorzaken zou kunnen opsommen. Ik wil echter volstaan met enkele voorbeelden.

Wij kunnen vanuit een bepaald standpunt een zon en elke planeet beschouwen als een soort persoonlijkheid. Daarin is een zeker kenvermogen, een zeker reactievermogen aanwezig. Er is zelfs een bezieling. Nu ga ik zeggen: Als een boodschap een van die persoonlijkheden bereikt en deze raakt opgewonden, dan zal hij dus abrupt gaan reageren. Als die persoon een planeet is, zullen dus de eigen ontwikkelingsprocessen van uitzetting, inkrimping, eventuele uitbarstingsmogelijkheden, atmosfeerbinding, atmosfeerverlies sneller voortgaan. Want de persoonlijkheid is opgewonden en daardoor ontstaat er een onevenwichtigheid in de normale spanningsverhouding. Is die groot genoeg, dan kan er zelfs plotseling een hele klimaatomslag optreden, die zich misschien in één à twee dagen zal vortrekken.

We kunnen ons verder voorstellen, dat een zeer grote, niet zichtbare kracht in staat is in die atmosfeer het een en ander te veranderen. Al is het alleen maar de binding van één gassoort (helium of argon); in ieder geval van die gassen, waarvan slechts sporen zijn. Maar die binding of ontbinding kan ten gevolge hebben, dat stralingen binnenkomen, die dat anders niet doen; of verdwijnen, die anders normaal binnendringen.

Er ontstaan veranderingen van levensomstandigheden. Het zijn al dergelijke tendensen, die wij in de geschiedenis steeds weer kunnen aantreffen. Het is niet zo verwonderlijk, dat we plotseling ergens een zee vinden; en prompt - we kunnen het zien in de afgegraven grond - schijnt die zee ineens weg te zijn. Dan zien we hier nog schelpen en misschien drie cm daarboven liggen al plantenfossielen, die misschien brak meeres kunnen bevolken, maar die zeker niet in een zee kunnen leven, waarin schelpdieren en visfossielen voorkomen. De plotselinge verandering.

Denk eens aan b.v. al die ingevroren mammoets. Dat moet toch wel heel erg snel zijn gegaan. Dergelijke plotselinge veranderingen komen gelukkig voor u met een periodiciteit van ongeveer 30.000 jaar voor; iets meer of iets minder. Die veranderingen zullen dus nooit de mensheid helemaal wegvagen, maar ze veranderen de aard van de wereld. Ze veranderen haar klimaat. Ze hebben grote invloed op de verdere ontwikkeling niet alleen van de mensheid, maar ook van de dieren en de planten. Een reeks van deze veranderingen heeft nu bepaald wat er vandaag aan de dag is.

We hebben ongeveer het eerste derde deel van de laatste periode, waarin zo'n verandering ontstond (het was overigens geen grote) achter de rug. 10.000 jaar geleden is er een aantal rampen geweest, welke op die manier tot stand zijn gekomen. Nu hebben we dus nog 20.000 jaar vóór ons. In die 20.000 jaar zal de tendens, die 10.000 jaar geleden is gestart, blijven voortgaan.

Wat was die tendens? 10.000 jaar geleden zien wij een sterke verandering optreden in de typen mensen. Er vindt een aanmerkelijke verandering van de ras-eigenschappen plaats. We zien in diezelfde 10.000 jaar opeens een verandering van de verhouding tussen de dieren. (U moet niet aan de sauriërs denken, want dat is nog veel langer geleden.) De huisdieren worden wat belangrijker, maar gelijktijdig krijgen we te maken met het wegvallen van b.v. verschillende vleermuissoorten. Grotere insectensoorten verdwijnen plotseling; ze sterven uit. In de oceanen blijkt plotseling 'n aantal vissoorten te verdwijnen. Ik noem maar een paar van de verschijnselen.

De mens heeft in die periode een omschakeling ondergaan, waardoor hij - mede door die plotselinge verandering van milieu, neem ik aan - werd weggedrongen uit een hogere werkelijkheid en meer werd geconfronteerd met de objectiviteit van zijn eigen wereld. Hij tracht aan die objectiviteit natuurlijk te ontsnappen; dat is erfelijk in het ras ingelegd. Maar hij blijft technisch werken. Dat houdt in (we hebben een derde deel reeds afgelegd) dat de periode, waarin de techniek de grootste vooruitgang zal maken, nog voor ons ligt. En als we dat precies willen uitrekenen, dan kunnen we zeggen, dat de techniek waarschijnlijk met buitengewoon grote sprongen vooruit zal gaan vanaf het jaar 1986, '87. Dat zijn de jaren, waarin die tendens doorwerkt. Vandaag zitten we dus in een

bepaalde ontwikkeling, die ook een mentale is. Die mentale ontwikkeling impliceert in de toekomst een vergrote beheersing van de materie en waarschijnlijk ook van de mensen.

Wat zijn dan de andere tendensen, die in al die tijd zo belangrijk zijn geweest? We hebben daar natuurlijk de z.g. culturele golf en de economische golf, want al die invloeden kunnen we vastleggen. Maar de meest typerende tendentie is misschien wel die van godsdienstigheid.

De godsdienstigheid-tendenties zijn - vreemd genoeg - praktisch gelijk aan de 721-jaar-cyclus. Wij ontdekken nl. dat reformen op religieus terrein en veranderingen, die ingrijpend kunnen zijn, plaatsvinden met een gemiddelde tussenruimte van 721 jaar. Degenen, die verwachten dat er nu al een enorme omwenteling van geloof zal komen (de geestelijke benadering van het leven), moeten het dus wel een beetje mis hebben. Want de laatste periode, waarin we zeker kunnen zijn dat die omwenteling er was, is geweest tussen Jezus' geboorte en ongeveer 100 jaar n. Chr.

Als we een tijdje verder kijken, dan zien we inderdaad ongeveer 800 weer een omwenteling. In 800 veranderen de kerkelijke verhoudingen en de machtsverhoudingen, maar er ontstaan ook nieuwe geloofsculten, die weer uitgrijpen naar esoterische kennis en de rest.

Gaan we nu weer 700 jaar verder, dan zitten we ineens midden in de reformatische ontwikkeling. Dat wil zeggen, dat de eerstvolgende werkelijk geestelijke vernieuwing van meer plotselinge aard pas rond het jaar 2200 te verwachten is. Daarover behoeven we ons dus niet al te druk te maken. De geloofs- en gedachtenachtergronden, die er vandaag bestaan, zullen het nog een paar honderd jaar uithouden.

Dan weten we dus al twee dingen uit die tendensen:

1. Grotere beheersing van de materie en verdere technische ontwikkeling.
2. Voorlopig althans een voortbouwen op hetgeen er nu geestelijk in de mensheid bestaat en geen al te grote reformatie.

Dat is een geruststelling, als je al die ontwikkelingen op de wereld van vandaag ziet. Want je zou denken: Op het ogenblik zijn de studenten en de arbeiders bezig om alle gangbare moraal en ethiek zo maar omver te gooien. Maar dat is niet helemaal waar. Ze geven hetzelfde weer in een andere vorm en vanuit een ander standpunt gezien; maar het is dezelfde gedachte.

Dan moeten we eens kijken wat er nog meer te vinden is. Ik geloof, dat het nu wel het ogenblik is om te wijzen op een z.g. licht-cyclus.

U heeft allemaal wel gehoord van de kosmische kleuren. Die kosmische kleuren worden over het algemeen in een systeem van 7 ondergebracht, maar omvatten eigenlijk 3 kleuren plus wit. Elk van de andere kleuren (behalve wit) dus in een variant positief en negatief.

Een 7-jaar-cyclus van kosmische kracht of kosmische kleur lijkt een beetje bijgelovig. Ze schijnt afgeleid te zijn van de oude bekende 7 wandelsterren of -planeten. Ze lijkt - kort en goed - bijgeloof. Maar is ze dat werkelijk? Indien wij nagaan, hoe de golven van energie de mensen bereiken, dan komen we tot de ontstellende ontdekking, dat - al is de termijn dan niet precies 7 jaar, maar 7 jaar, 4 maanden en ongeveer 15 à 16 dagen - wij dus inderdaad die golf regelmatig zien ontstaan. En wij zien op dezelfde manier de positieve en negatieve aspecten opkomen en verdwijnen.

Als wij nu b.v. zouden willen weten: hoe zit het nu in de komende jaren economisch, dan zouden we moeten kijken naar een datum, waarvan we zeker zijn: in die tijd was dat economisch ook zo. Zeg: 1928. 1928 - 1968 = 40 jaar. Over 2 jaar zou een dergelijk crisisdieptepunt dus denkbaar zijn. Niet voordien. Kijk, zo kun je uit die periodiciteiten dus de tendensen van de tijd vastleggen. Ik wil u helemaal niet opvoeden tot prognosten. Die zijn er al meer dan genoeg op deze wereld. En daar alle profeten brood eten, zijn de voorspellingen wel goed, al komen ze niet uit. Ik probeer duidelijk te maken, dat u in een wereld leeft, die een mechanisme kent, dat u niet de vrijheid van wil ontneemt, maar dat een zeer grote invloed uitoefent op hetgeen er op aarde gebeurt, omdat het a.h.w. de omgeving, de condities verandert.

Ik heb nu gezegd: Wat zijn al die periodiciteiten? Laten we ons dan eens

afvragen: Wat zijn dan vandaag aan de dag de tendensen? Ook dat is interessant.

In de eerste plaats constateer ik: toenemende verwarring bij de bestuurders der wereld. Wat heeft dat te zeggen? Zekerheid - onzekerheid - zekerheid. Een betrekkelijk gelijklopende tendens. Op het ogenblik zitten we wel ergens tegen een top van onzekerheden aan. Dat kan nog een paar jaar duren, maar dan is het afgelopen. Dus moet er een zekerheid tegenover die onzekerheden staan. Wat is nu de zekerheid, die tegenover deze onzekerheid van de bestuurders moet liggen? Dat kan zijn een gevoel van eigenwaarde in de massa. Denk eens aan de ridders. Zij hadden het ook over die runoerige tijden, die vervloekte burgers, die daar met een soort snaphanen, ja en zelfs met een Engels kanon de moed hadden de zwaar ommuurde kastelen aan te vallen, als de heren ridders niet netjes waren. Die mensen waren net zo in de war als tegenwoordig de politici, als de kiezers net doen of ze niets te zeggen hebben. Het is dus een veel voorkomende tendens.

Er is een nieuwe zekerheid aan het groeien. Dat is ook zeker. Deze zekerheid is de tegenpool van de bestuurders. Dus...de zekerheid groeit in de bestuurders. Dat is interessant. Wij krijgen dus een tendens van schijnbare onverschilligheid, maar gelijktijdig van groter kritisch vermogen en zelfstandig reageren en denken bij de bestuurders. En de onzekerheid van de bestuurders staat daarmee direct in relatie.

Indien wij aannemen, dat over ongeveer 2 jaar de top van deze cyclus is bereikt, dan kunnen we ook zeggen: In de komende 2 jaren wordt de toekomst voor langere tijd bepaald. Want hier wordt een nieuw systeem van zekerheden geschapen. Vandaag lijkt het of alles in wanorde, in chaos is. Maar dat komt, omdat de zekerheid in de massa nog niet groot genoeg is, en omdat de onzekerheid bij de bestuurders wel bestaat, maar op het ogenblik nog in toom kan worden gehouden. Er is wel een conflict. Maar dit conflict doet denken aan twee honden, die tegen elkaar grommen zonder te willen vechten, totdat een van de twee ontdekt, dat hij de sterkere kan zijn. Het is duidelijk: werkelijke revoluties zullen zich afspelen rond 1970 en met een gemiddelde duur van ongeveer 3 à 4 jaar. Zeker tussen 1970 en 1974 zijn de ontwikkelingen van de revolutie beslissend. Vanaf heden gerekend maximaal 10 jaar: nieuwe zekerheden en daarmee ook nieuwe machts- en gezagsverhoudingen op aarde.

Het geheel van een geestelijke ontwikkeling, waarvan een eventuele variant eerst over enkele honderden jaren kan worden verwacht, moet gebaseerd zijn - gezien de omstandigheden - op de nu heersende grondprincipes.

Wat zijn de typerende principes van deze dagen? Christelijke. En nu moeten we niet denken aan de praktijk, maar aan de geloofswaarde daarin: onzelfzuchtigheid, naastenliefde, communiteitszin. De weerspiegeling hiervan in het materiële vinden wij in het marxisme, of dit nu socialisme heet of communisme of anders. Ook hier eenzelfde denkbeeld. Het "bemin uw naaste gelijk uzelve" uit het christendom is in deze tijd geworden tot een doctrine van gelijkwaardigheid voor alle mensen. Nu kunnen we het daarmee eens zijn of niet, maar zeker is het, dat deze begrippen de komende paar honderd jaar zullen dragen.

Mogen wij nu verwachten, dat er een wereld-communisme uitbreekt? Even kijken. Wat zijn de tendensen? Dan kunnen we als antwoord geven: De tendensen zijn revolutionair. Het communisme is een machtsstructuur. Tegen die machtsstructuur is op het ogenblik een tweede macht in ontwikkeling. De machthebbers zelf zijn onzeker. Dat blijkt uit het verloop van de tendensen. Neen, we kunnen geen wereld-communisme verwachten in de zin van een Chinees of een Russisch communisme. We kunnen wel een sociale verandering verwachten in de komende jaren. Maar naar ik meen, zal deze zelfs niet meer socialistisch kunnen worden genoemd. Zij zal eenvoudig menselijk zijn.

Een grote vraag, die je ook onmiddellijk hierbij moet stellen: Hoe zit het met het begin van het Aquarius-tijdperk, want daar wordt veel over gesproken.

Aquarius heeft onzelfzuchtigheid, een zekere vrijbuitersnatuur en al wat er verder bij komt. Dat ben ik met u eens. Maar dit is een poging om een hele periode aan te stippen. En wel op grond van de regio, de streek van de kosmos en de stralingsinvloeden van de kosmos, waardoorheen de zon en haar planeten

zich op het ogenblik bewegen. U zult begrijpen, dat een dergelijke benadering dus wat kinderlijk is. Wij weten, dat het in ieder geval een kwestie is van individualisme. Bevordering van individualisme mogen we aannemen als een lopende tendens, die steeds sterker wordt. En ik meen, dat we ze vandaag aan de dag tot uiting zien komen. Maar dan zal dat individualisme alle voorschriften ontwikkelingen eveneens moeten beroeren. Wij hebben een neiging tot verenigingsleven, groepsvorming (dat zit er bij Aquarius in). Groepen zijn er op het ogenblik. Maar deze grote ontwikkeling, die geneigdheid, kan alleen door de kortere tendensen worden bepaald.

Zou Aquarius een economische omwenteling kunnen betekenen? Neen. Aquarius niet. Maar wat vinden we nu wel? De crisisperiodiciteit (de 11-jaar-periodiciteit) speelt hier ook een rol bij en ook de 7-jaar-periodiciteit, die in dit geval - geloof ik - de meest bepalende is. Dan komen wij tot een verwachting van een economische crisis in een tijd van toenemend individualisme en gezagonzekerheden. Wij kunnen dan rustig stellen, dat binnen enkele jaren de economische crisis veel scherper tot uiting komt dan ze nu doet. En op grond daarvan kunnen wij ook aannemen, dat de nu lopende (in feite al bijna $5\frac{1}{2}$ jaar lopende) inflatoire tendens voor de gehele wereld in versterkte mate zal doorzetten. Dat is ook niet te remmen. En dan moeten we aannemen, dat een top economische crisis, plus individualisme, plus onzekerheid van machthebbers voert tot een sociaal-economische revolutie op grond van de reeds werkende en gekende beginselen, maar met een totaal nieuwe maatschappelijke groepering. De verhoudingen moeten dus worden gewijzigd.

Is het redelijk aan te nemen, dat die verhoudingen zeer sterk zullen worden gewijzigd? Bijvoorbeeld: de arbeiders worden helemaal de baas? Of: de kapitalisten krijgen allemaal het gezag weer terug?

Dan moeten we weer kijken. Wat zijn de tendensen? Hoe zit dat? De aflossing van wacht - om het zo eens te zeggen - loopt op een gemiddelde periode van 350 tot 370 jaar. Het is nl. variërend, dus we kunnen wel gemiddeld 360 aanhouden.

Wat zijn de grote machtsomwentelingen geweest? Die hebben we gehad in het jaar 700: verandering van baseringen, verval van rijken, het opkomen van stamverwantschappen, enz. Daarna krijgen we de kruistochten-periode, de religieuze machtsverheffing. Daarbovenuit zien we de opkomst en de dominantie van de steden. In 1700 krijgen we de dominantie van de handelsklasse. Dan moeten we dus in het jaar 2000 weer een verandering van dominantie hebben. De eerstkomende jaren zal dat zo'n vaart niet kunnen lopen. Ik vermoed, dat we voorlopig een wapenstilstand zullen zien tussen de verschillende kasten en klassen; niet een verandering van verhoudingen of een grote strijd.

Zo kun je op grond van de tendenties een beeld maken van morgen. En wie begrijpt, hoe vandaag tot stand is gekomen, zal voor morgen over het algemeen ook niet die angst kennen, die zo vele mensen - ik weet eigenlijk niet precies waarom of hoe - vandaag schijnt te grijpen. Men zegt: Dit is een onmogelijke tijd. Ja, u heeft gelijk.

Bezit b.v. is niets meer waard. U denkt dat het nog waarde heeft. Maar uw bezit is in feite alleen datgene wat u noogt verzorgen, totdat een ander (een groep) daaraan behoefte heeft. Maar aan de andere kant kunt u op het ogenblik nog van uw bezit genieten. Dat is allemaal zo erg niet.

Stand. Natuurlijk, standen zijn er altijd. Maar laten we eerlijk zijn....stand is pretentie. En pretenties zullen er altijd zijn. Dus zullen er ook wel altijd standen blijven bestaan bij de mensen. Neen, laten we niet te veel over het verval van waarden spreken. Het is altijd nog zo, dat de mens, die hard wil werken, die goed wil nadenken, die bewust ergens naartoe streeft, de meerdere is van degeen, die erbij gaat zitten om te wachten wat de goede God doet. Geen reden tot zorg.

Moraal. Zeker, op het ogenblik schijnt er een immoraliteit te heersen. Maar dat ligt in de eerste plaats ook maar aan de maatstaven, die men aanlegt. In de tweede plaats: moraliteit komt niet voort uit het gedrag zonder meer. Zij komt voort uit een geestelijke inhoud, uit een bewustzijn. En wij zien op dit moment overal een bewustzijnsverruiming, een bewustzijnsontplooiing. We zouden

dus moeten aannemen, dat er een betere en misschien zelfs strengere morali-
teit zal heersen over 10 à 12 jaar dan er in de laatste 40 jaar heeft bestaan.
Geen reden dus om bang te zijn.

Hoe zit het dan met de geestelijke ethiek en de achtergronden ervan?
Kijk eens, er is een tijd geweest, dat geestelijke kennis losstond van de mens-
heid. Maar er is ook een tijd geweest, dat juist de geestelijke kennis in feite
de wetenschap van de mensheid was. De tussenpoze hier is ongeveer 1190 jaar.
Nu moet u een kijken:

1190 v. Chr.: de priesters zijn de wetenschapsmensen van de mensheid.
Rond Christus' geboorte: de priesters zijn de politici, maar gelijktijdig alleen
de geloofsverkondigers van de mensheid.
Gaan we weer verder: de priesters zijn weer de bewaarders van de wetenschap ge-
worden. En het is door de priesters, dat niet alleen theologie en filosofie,
maar heel veel wetenschappen die bijna vergeten waren weer aan de middeleeuwen
worden gegeven. Er is dus geen reden om ons daarover al te bezorgd te maken.
Er is voorlopig nog sprake van een distanciëring van het werkelijke priester-
dom van de wetenschappelijke werkelijkheid. Maar als we zo de tijd bekijken, dan
kan dat ook niet zo lang meer duren. En dat houdt in, dat er reeds nu in ge-
loof, in esoterie de praktijk, de praktische levenservaring en wijsheid weer een
veel grotere rol moeten gaan spelen.

Tendensen. Als we ze leren kennen en er rekening mee leren houden, hebben
ze voor ons in ieder geval één heel gunstige eigenschap: zij maken ons duidelijk,
dat ons persoonlijk lot - al is het voor ons nog zo belangrijk - in het geheel
van de mensheid van niet zo'n buitengewoon grote betekenis is. We kunnen onze
persoonlijke overtuiging en mening nu losmaken van ons vertrouwen in de mens-
heid. We kunnen terugkeren tot een persoonlijker reageren aan de ene kant en
aan de andere kant toch weer een vertrouwen hebben in de toekomst. Vraagt u
zich, wat de grote fout van de mensheid van vandaag is, dan is dat wel, dat
ze niet in die toekomst wil of durft vertrouwen.

Iedereen vraagt zich vandaag af, wat er morgen zal zijn. En iedereen ver-
wacht het slechtste: de atoomoorlog, het omverwerpen van alle grenzen en grens-
stenen van maatschappelijkheid, van religieus besef, van moraal - kortom, al
wat je maar denken wilt. Ik geloof niet, dat er reden is om dat te verwachten.
De tendensen wijzen uit, dat veranderingen op zichzelf voor het geheel van de
mensheid eenvoudig een normaal ontwikkelingsproces zijn. Laten we dan eens een
beetje losstaan van die dingen.

Dan is er nog iets, wat me opvalt. De mensen van vandaag willen of hun
ego zo tentoonstellen en uiten, dat ze alles wat er in hen leeft overdrijven
of ze proberen juist alles wat er werkelijk in hen leeft en bestaat op te slui-
ten in een glazen kastje met een doekje erover, opdat de bureu het niet zien.
Kijk, deze dingen zijn natuurlijk begrijpelijk. Maar is het juist? Als wij uitgaan
van deze tendensen, dan kunnen we zeggen: Ach, mensen, wat geeft het nu eigen-
lijk? Degeen, die vandaag in vrije liefde leeft en zich er misschien voor schaamt,
doet alleen dat wat morgen algemeen aanvaard, moreel en ethisch verantwoord zal
heten. Degeen, die vandaag een idioot is, omdat hij het vertikt meer te verdie-
nen dan hij nodig heeft, is waarschijnlijk de wijze van morgen, enz. Laten we eer-
lijk zijn, de mens van vandaag probeert zich vast te houden aan illusies, die on-
middellijk moeten verbleken, als je de tendenties ziet over de hele wereld; als
je begrijpt, hoe de processen zich afspelen, hoe ze zich herhalen. Natuurlijk,
het is geen spiraal, waarin precies dezelfde gebeurtenissen steeds weer terug-
komen op een ander vlak. Het lijkt erop, maar het is het niet helemaal.

Je bent vrij. Vrij om vandaag te reageren zoals je wilt; maar daardoor ook
vrij om morgen te staan in die wereld zoals je wilt. Laten we echter niet ver-
geten, dat die vrijheid, omdat er zo onnoemlijk veel mensen zijn, niet betekent
dat we de wereld van morgen bepalen. Alleen maar, dat we onze eigen houding te-
genover onszelf in de wereld bepalen.

Daarmee heb ik eigenlijk dit onderwerp grotendeels afgedaan. Ik heb nog wel
een paar opmerkingen, maar die staan enigszins los van het eigenlijke onderwerp.

Zoals u weet is de Witte Broederschap druk in de weer. Zij probeert het beste te doen op aarde. Maar ook zij is daarbij natuurlijk gebonden aan de invloeden en tendensen, die optreden. Per slot van rekening, als je alleen maar een schop hebt, dan kun je spitten; maar je kunt niet proberen er een kast mee te timmeren, want dat lukt je toch niet. Op dezelfde manier moet die grote geestelijke Broederschap zich dus aanpassen aan de tendensen, die er bestaan.

Als wij in dit jaar dus plotseling allerlei aankondigingen zien, die bijna verbluffend zijn, zoals b.v. een aantal grote incarnaties (waarvan één mogelijk ook in uw eigen land), dan moeten we toch wel aannemen, dat wanneer dat in deze jaren zal plaatsvinden, de Broederschap zich dus aanpast aan de voortzetting van het oude, dat geestelijk reeds bestond, in de nieuwe vorm, die de tendensen noodzakelijk maken. En als wij horen dat de Broederschap besloten heeft weer in te grijpen in politieke en andere ontwikkelingen op aarde en daarbij een aantal schok-effecten tot stand te brengen, dan zeg je tegen jezelf: Wat willen ze ermee?

Kijk eens, wij weten dat dit individualisme, deze onevenwichtigheid tussen gezag en geregeerden toeneemt. En je kunt heel veel doen met weinig middelen. Je kunt b.v. de sympathie van de arme mensen in Amerika, die protesteren, winnen door ze niet onder ellendige omstandigheden te laten leven; maar gelijktijdig door die omstandigheden te beletten, dat het een fuifje wordt van al degenen, die eens lekker rumoer willen schoppen. Misschien heeft u er niet zo over gedacht, maar zo is het toch. Op een soortgelijke manier kun je dus regulerend optreden. Je kunt dat echter alleen maar doen in overeenstemming met de heersende tendensen. En volgens mij is het daardoor te verklaren, dat de Witte Broederschap zich zo scherp heeft gericht in haar besluiten van dit jaar op de vorming van individueel bewustzijn maar gelijktijdig individuele vrijheid en dat zij zich gaat inzetten voor een langzame maar niet tegen te houden verschuiving van machtsevenwichten, omdat ze alleen op die manier in staat zal zijn al te grote conflicten en ellende te voorkomen. Zo is het dus ook begrijpelijk, dat de tendensen, zoals ze nu bestaan t.a.v. strijd die strijd in 1972 zeker zullen maken. Als je vandaag een tegenvuurtje aansteekt voor de brand, die morgen komt, dan kun je haar beperken. Dit tegenvuurtje zal hoofdzakelijk het volgend jaar, maar waarschijnlijk ook nog wel een deel van dit jaar hier en daar nog moeten worden aangestoken.

Dan vraag je je af: Wat doet de Witte Broederschap? Waar is al dat Wesakgedoe goed voor?

Wel, gebonden aan de tendensen, waarvan ik getracht heb u er enkele te noemen, zal de Witte Broederschap proberen, werkelijk proberen om datgene, wat in het geheel van de mensheid toch bijna onvermijdelijk is, zo positief en zo gunstig mogelijk te laten plaatsvinden. Voor degenen onder u, die nog steeds ongerust zijn, kan misschien ook dit een kleine pleister op de wonde betekenen.

Vandaag lijkt het misschien onbegrijpelijk verward en chaotisch. Maar er zit lijn in. En er is een Kracht, die die lijn kent. Er is een Kracht, die alles doet om te zorgen dat op die lijn de bloemen bloeien en zo weinig mogelijk mensen verongelukken.

Tendensen zijn niet alleen een noodlot. Ze zijn ook het middel om de mensheid te redden voor zichzelf, in zichzelf, vanuit zichzelf, indien je ze kent. De Witte Broederschap kent die tendensen. Ik hoop, dat mijn betoog van vanavond ertoe heeft bijgedragen ook u iets daarvan te doen zien.

:--:

MODERNE TOVENAARS.

Wie vandaag aan de dag het woord "tovenaar" hoort, denkt aan onmogelijkheden. In vele gevallen veronderstelt hij, dat de tovenaar van heden alleen te vinden is in een duur, door de een of andere grote maatschappij volmaakt uitgerust laboratorium. Toch is dat niet helemaal waar. Een tovenaar is niet alleen iemand, die wonderen doet. Hij is vooral een persoon, die werkt met bepaalde gaven van de geest, waardoor hij de mensen beïnvloedt. Als ik moet kiezen tussen een laboratorium en een andere functie, dan zou ik de moderne tovenaar vaak eerder zoeken bij een public relations-instituut dan bij de grote firma zonder meer. Waarom?

U leeft in een wereld, waarin alle dingen betrekkelijk zijn. Een objectieve waarheid is voor niemand meer kenbaar in deze dagen. En wie zijn degenen, die u de wereld laten zien, zoals zij dat willen? Dat zijn de mensen, die met woorden goochelen; die bepaalde frasen weten te creëren, waardoor u gevangen wordt, waardoor u van een begrip niet meer kunt loskomen. Zij zijn het, die onbegrijpelijke kreten en ritmen de wereld inzenden, zodat u begint te schokken en te bewegen zonder zelf te weten waarom.

Moderne tovenaars zijn de mensen, die zijn doorgedrongen in het begrip van de mens. Niet de psychologen. Misschien zelfs ook niet de parapsychologen, want die zoeken nog eerder naar een verklaring. Maar degenen, die eenvoudig de motivering gebruiken, die voor een bepaald doel noodzakelijk is. En je kunt enorm veel doen.

Indien u een wat mislukte tovenaarspoging wilt zien, dan kunt u gaan kijken naar Frankrijk. Frankrijk, waar men met een beroep op "le communisme totalitair" nu tracht de onrust van vele kanten te bezweren. Maar communisme is een toverwoord in de communistische landen, want al wat communistisch is, is goed; het is beter dan al het andere. In de niet-communistische landen is het ook een toverwoord, want noem iets communistisch en het is onmiddellijk demonisch en duivels geworden. En daardoor kun je de mens ertoe brengen tegen zijn verstand, zijn geloof of zijn eigen belangen in te reageren.

Een tovenaar in het verleden had natuurlijk enige kennis. Hij wist te werken met kruiden, met beenderen, met bezweringen. Maar bovenal wist hij de mens te doorgronden en daarop zijn suggesties te bouwen. Als ik weet, dat iemand gelooft dat ik een doodsgedachte kan zenden, dan moet ik die mens alleen maar duidelijk maken, dat er een doodsgedachte zal worden gezonden. Dan komt er een ogenblik, dat hij zichzelf overtuigt, dat die gedachte is gezonden - of ze er is of niet. Die mens zal dan wegteren uit angst voor iets, wat niet bestaat. Dat is ook een vorm van tovenarij.

Ik kan geesten oproepen. In het verleden riep je demonen op. Tegenwoordig roep je begrippen op. Maar geloof me, Mammon en welvaart schelen niet zo veel. Het zijn dezelfde goden. En de Juggernaut, die eens de mensen verpletterde, verschilt niet zo veel van de "vrijheid"; beide verpletteren de mensen.

Zodra u dit gaat begrijpen, zult u ook kunnen doordringen in het wezen van de moderne tovenaars, die gelijktijdig goochelen met woorden en met begrippen, misschien met statistieken, en die aan de andere kant uw lichaam en ziel in hun greep weten te krijgen.

Ik probeer u nu enkele dingen duidelijk te maken, die u allen in staat zullen stellen het werk van die tovenaars te zien. U zult zich misschien niet helemaal eraan kunnen onttrekken, maar - en dat is wel zeker - u zult in ieder geval, doordat u beseft dat ze er zijn, u grotendeels ertegen kunnen verweren. U zult niet zo snel het slachtoffer worden; en u zult meer zelf bepalen op welke wijze u het slachtoffer wordt. Laat mij u dan enkele van die leuzen geven.

Het is nodig om te sparen. Sparen is het vormen van bezit. Wie bezit heeft, heeft zekerheid.

Een leuze, die u hoort, vergezeld van steeds hoger wordende percentages rente en rendement. Wat is er in feite van waar? Geld wordt belangrijker in de open-

baarheid, naarmate het aan werkelijke waarde en waardevastheid verliest.

Als men u zeer nadrukkelijk spreekt over vrede en u verzekert dat er vrede is "in onze dagen", dan kunt u er zeker van zijn dat er een oorlog op het punt staat uit te breken.

Als men u vertelt, dat er absoluut geen reden is om bezorgd te zijn over het werkloosheidsprobleem, dan kunt u er zeker van zijn, dat er het volgend jaar heel veel werklozen zullen zijn.

Hier heeft u één kant van de zaak. Er wordt u een suggestie gegeven, toegesteld aan de feiten, opdat u zult handelen, alsof de feiten niet zouden bestaan. Door dit negeren van de feitelijke toestand hoopt de tovenaars u zover te krijgen, dat u voor hem de feiten verandert.

Een tweede voorbeeld van de handelingen van deze moderne tovenaars is het scheppen van een illusie; Verzet je maar niet tegen de overheid, want ze wint het toch altijd. Met andere woorden: Je hebt rechten; maar probeer nu maar niet die rechten te doen gelden, want ze hebben geen zin.

Hier probeert men u een gevoel van zwakte, van minderwaardigheid aan te praten. Die zwakte of minderwaardigheid geldt dan niet alleen voor de grote dingen. Het betekent ook, dat u zich er eenvoudig bij neerlegt, als de regering een eenvoudig besluit neemt en u vertelt, dat u vanaf morgen geen nieuwe haring meer mag eten of iets dergelijks. U bent dan bereid u er bij neer te leggen.

Alles, wat u tracht te bewegen tot een stilzetten van eigen denken, een niet meer streven naar eigen rechten, geen rekening meer te houden met wat voor u goed of belangrijk is, is een vorm van moderne magie. Maar er is meer.

Er zijn bepaalde bewegingen, waarin je een mens tot ontlading van emoties kunt brengen. In de oudheid waren dat vaak inwijdingsriten. Het waren ook wel de toverdansen van de toverdokters, de magiërs, of de statie-optochten van de priesters. Tegenwoordig zijn die dingen moeilijker tot stand te brengen. Zelfs de gouden Koets heeft niet meer die biologerende werking op de massa, die noodzakelijk zou zijn om haar te gebruiken als een wapen, als een machtsmiddel. En daarom vindt men iets anders uit. Men zoekt het in de grote manifestaties van geven, van edelmoedigheid. Men zoekt het in de acties, waarbij men de illusie heeft, dat men voor anderen onvoorstelbaar veel doet en zich niet realiseert hoe weinig men in feite kan doen. Op deze wijze reageert de stam (de gemeenschap) haar spanningen af. En de magiër heeft daarmee bereikt, dat ze in een zekere uitputting suggestibel is geworden. Want een magiër moet om te kunnen werken - zelfs met natuurlijke, maar zeker ook met bovennatuurlijke krachten - altijd in de eerste plaats de meester, de suggestor zijn, die de houding van zijn omgeving bepaalt.

U vraagt zich misschien af, of er dan geen echte tovenaars meer zijn. Ook die zijn er. Sommige van die tovenaars noemen zich producent van geneesmiddelen. Zij verkopen u niet alleen allerhande suggesties, maar wel degelijk esoterisch samengestelde recepten, die medisch gezien geen enkele werking hebben, hoogstens niet schadelijk zijn, maar die - vreemd genoeg - op een menselijk lichaam wel kunnen inwerken. Alleen, ze veroorzaken vaak een gebondenheid.

Er zijn b.v. in Duitsland enkele firma's, die u kruiden en pastilles geven, waardoor u inderdaad enorm fit bent, enorm veel levenskracht krijgt, en niet alleen in stoffelijke zin, maar ook uw denken, het geheugen wordt weer beter.

Nu zoudt u zeggen: Dat zijn de weldoeners der mensheid. Maar neen, u bent gebonden aan hun product. En het vreemde is, dat hun product over het algemeen gemakkelijk in voldoende mate als monster verkrijgbaar is, maar dat het daarna heel moeilijk is om dit product in dezelfde samenstelling nog te betrekken. Op deze wijze zijn in Duitsland zelfs enkele pseudo-religieuze gemeenschappen ontstaan, die helemaal gebaseerd zijn op het gebruik van deze middelen. En waarom?

Indien een dergelijke producent (zoals hij zich noemt), een magiër, een tovenaars, een kring kan krijgen met een voldoende vast vertrouwen, een vast geloof, maar gelijktijdig met een grote gebondenheid aan zijn persoonlijkheid, dan is hij ook in staat om die mensen tot bepaalde acties te brengen; b.v. tot het uitzenden van een zekere gedachtengolf over de mensen. Zoals men eens in de theaters

een clac had van misschien 10 en als het een belangrijk stuk was van 50 man om te zorgen dat de juiste aria van de juiste artiesten op de juiste wijze werd bejubeld, zo kan men in de massa, in de gemeenschap een aantal mensen brengen, die de juiste gedachte uitstralen op het juiste moment, en die daardoor in die gemeenschap allerhande dingen mogelijk maken. Zeker, dat zijn geen tovenaars meer, die geheimzinnige kringen trekken - althans niet in het openbaar.

Toch is er ook een herleving van wat ik de oude magie zou willen noemen. Ik wil hier in de eerste plaats herinneren (dat is wel het meest bekende) aan het sterk toenemen van de z.g. coveys of witches in Engeland: de heksencirkels, waarbij overigens ook tovenaars zijn toegelaten. De meesten van u realiseren zich niet, dat in de z.g. grote cirkel op het ogenblik in Engeland (ik spreek dus niet over het eiland Man, ook niet over Ierland, zelfs niet over Schotland, maar alleen over Engeland en hoofdzakelijk het zuidelijk gedeelte) ongeveer 7200 coveys zijn, die gemiddeld 9 tot 21 personen bevatten. Heksen. Mensen, die nog dansen rond de altaren. Mensen, die misschien bloedoffers brengen, die geheime namen schreeuwen, maar die in gebundelde gedachtenkracht vaak heel wonderlijke resultaten tot stand brengen. En geloof me, dat zijn heus niet allemaal zwartmagiërs.

In Frankrijk, Duitsland, Zwitserland en in sommige delen van Nederland vinden wij eveneens een soort heksen- en tovenaarsgroepen. Satanisme, bepaalde demonenverering en -aanroeping, maar in zeer vele gevallen juist ook de groeps-rite, die verder volkomen goed bedoeld is, spelen hierbij een hoofdrol.

Deze tovenaars van de oudheid, die in de moderne tijd leven, beschikken - of ze het weten of niet - over middelen, die precies gelijk zijn aan wat de public-relationsman heeft. Ze zijn in staat om gedachtenbeelden zo scherp te projecteren, dat ze anderen overtuigen. Ze zijn in staat om die kleine verschuiving te veroorzaken, waardoor het lot van vele mensen wordt bepaald.

Het klinkt waanzinnig, als je vertelt dat er mensen zijn (hier in het midden van Nederland), die bepaalde, overigens verlaten wegen op de Veluwe opzoeken, omdat er een kruispunt van wegen is, en daar (in zekere nachten in juni zal het weer gebeuren) de drie cirkels met de magische tekens trekken en in de nabijheid van een beuk en een eik hun aanroepingen tot de oude goden en demonen richten. Toch hebben die mensen kennelijk veel bereikt. Ze zijn rijk. Enkel van hen zijn ook machtig. Het is een groep, die hier in Nederland 27 man telt. Van die 27 bevinden er zich zeker 5 (binnenkort misschien zelfs meer) op belangrijke plaatsen in het publieke leven. Vier anderen zijn directeuren van zeer grote fabrieken. Hoe kan het, zal men zich afvragen, dat men bij dergelijke, toch intellectuele, academisch geschoolde mensen die oude magie terugvindt? Dat is heel begrijpelijk.

De mens leeft niet in een wereld van werkelijkheid. Hij leeft in een wereld, waarin gedachten en daden moeten samenvloeien om iets nieuws tot stand te brengen; iets beters, iets groters. Dromen kun je niet meer waarmaken met feiten. Maar je kunt de dromen projecteren en de illusie zo sterk maken, dat ze zichzelf begint te verwezenlijken. Je kunt alleen misschien heel weinig doen, maar er zijn krachten in het gemeenschappelijk denken van de mensen, in bepaalde geestelijke sferen zowel als in de mensheid zelf, die je kunt activeren, waarmee je je wil kunt doorzetten, als je weet hoe.

De moderne tovenaars is niet in de eerste plaats de man, die in een laboratorium zit om een nieuwe ziekte of een nieuw geneesmiddel uit te vinden. Het is de man achter de schermen. Het is de man, die wéét hoe hij deze mens er toe moet brengen om het geneesmiddel of om de ziekte te vinden. Hij is de man, die weet hoe hij de verschillende schijven in de maatschappij synchroon moet laten draaien, opdat verrassend en haast ongeloofwaardig snel bepaalde dingen tot stand worden gebracht; en dat vaak in landen, waarin anders het bouwen van een eenvoudig buitentoilet 5 jaar vergt, voordat men een vergunning krijgt. Hier ligt het raadsel van de moderne magiër.

Ik heb u reeds een paar richtlijnen gegeven hoe u zijn werk kunt herkennen. Maar er zijn nog enkele andere elementen, waarop u ook eens moet letten.

1. De magiër, die als representant van zijn groep in het openbaar optreedt, maakt gebruik van bepaalde vaste zinsneden, die altijd dezelfde suggestie van bevordering van het eigenbelang voor de toehoorders inhouden.
2. De magiër, die voor zijn groep naar buiten toe optreedt, zal zich altijd rechtvaardigen met een beroep op geloofsargumenten.
3. Een magiër is altijd gelijktijdig onverschillig en beheerst. Want de magiër in deze tijd kan slechts opgaan in zijn rituelen en kan alleen zijn wil doorzetten in de maatschappij, indien hij er ergens los van blijft staan en gelijktijdig zich daaraan volledig kan aanpassen.
Dus: Gedrag: buitengewoon joviaal, populair, maar zonder zich te binden. Gebruik van vaste zinsneden, die altijd de voorrechten, de bevordering van het eigenbelang van degenen met wie hij in contact komt met zich brengen.
4. De neiging om onverschillig langs welke weg een suggestie van verbondenheid over te brengen, waaraan men dan ook zichzelf pleegt te onderwerpen. Het is de magnetische blik, de magnetische stem, het magnetisch gebaar.

Wat de magiër in deze tijd zeker niet doet:

- a. Het geven van betrouwbare toekomstvoorspellingen. Indien hij deze kent, houdt hij ze voor zichzelf.
- b. Het geven van inzicht in geestelijke krachten of werkingen.
- c. Het geven van een juist overzicht van zijn stoffelijke activiteiten. Hij zal altijd grote delen daarvan verbergen. Hij zal zich nooit werkelijk aan een mens, aan mensen of aan een groep binden. Hij is buitengewoon actief, maar niet wat men noemt plichtsgetrouw. Hij komt alleen beloften of afspraken na, indien het hem conveniëert. Dergelijke mensen zijn er heel wat meer dan u denkt.

Misschien mag ik nog een laatste kenteken noemen van sommige groepen. Deze groepen gedragen zich meestal als sterk gebonden christelijke gemeenschappen. Zij hebben de neiging om iedereen toe te laten in algemene bijeenkomsten. Maar kennen daarnaast besloten en a.h.w. binnenste cirkel-bijeenkomsten, waarin de praktijken, gebruiken en rituelen vaak direct in strijd zijn met hetgeen in de openbare samenkomsten wordt gesuggereerd. Dergelijke groepen vindt u op het ogenblik heel veel op het platteland; enkele andere groepen hebben zich in grote steden als Amsterdam gevestigd. Denk dus niet, dat u leeft in een wereld, waarin de magie is uitgestorven.

Er zijn vandaag de dag moderne tovenaars, die juist omdat zij onbekend zijn, veel gevaarlijker voor u kunnen zijn dan de tovenaars van vroeger, die er in ieder geval nog voor uitkwam, dat hij het bovennatuurlijke beheerste, of deed alsof.

Een laatste raad: Juist omdat u de aantallen van dergelijke tovenaars en magiërs pleegt te onderschatten (u leeft immers in een rationele wereld en een rationele tijd!), zult u voorbij zien aan hetgeen ze met u doen of trachten te doen. Wees voorzichtig!

Het aantal tovenaars (d.w.z. degenen, die magische rituelen en praktijken toepassen binnen besloten kringen met onderlinge binding en verplichting, zoals die ook in bepaalde heksencirkels bestaan) is in Nederland alleen al ruim 9000. In uw buurlanden zijn dergelijke groepen soms nog sterker. België, een kleiner land, heeft toch altijd nog een kleine 12000 aan hekserij gewijde mensen. In Duitsland is het aantal ruim 40.000 in totaal.

Er zijn heksen en tovenaars. Laat u niet misleiden. Juist de mens van vandaag doet niet alleen een beroep op het bovennatuurlijke, maar terwijl hij persoonlijk dit beroep doet, hanteert hij uiterlijk de erkende middelen van de psychologie, van de massa-beïnvloeding evengoed als zijn projectie van gedachten, geestelijke krachten, het verwekken van schijnbaar spontane reacties bij anderen. Zelfs geesten en demonen - al zijn ze misschien niet zo machtig als men wel zou willen - proberen ze vaak genoeg in te schakelen.

Om de conclusie te trekken: De moderne tovenaars zijn gevaarlijk. Onaantast-

baar is slechts degene, die eerlijk voor zich en vanuit zich leeft en niet het oor leent aan de suggesties van anderen, voordat hij zelf eerlijk heeft onderzocht, in hoeverre hij daar persoonlijk en oprecht het mee eens is of niet.

-:-

RECHTVAARDIGHEID.

Rechtvaardigheid. Hoe kan ik ooit rechtvaardig zijn? Ik ken niet alle feiten. En ken zelfs niet de werkelijkheid van recht en onrecht, die in de kosmos bestaat. Mijn rechtvaardigheid is de erkenning misschien van regels, die de mensen aanvaarden. Maar wie weet, of die regels wel juist zijn?

Als mensen een wet hebben gesteld en ik wil rechtvaardig zijn en ik handhaaf die wet, hoe weet ik dan dat ik geen onrecht doe aan een mens, die juist die regel niet kon houden, hetzij krachtens zijn wezen of krachtens zijn omstandigheden.

Hoe kan ik rechtvaardig zijn? Rechtvaardig kan ik slechts zijn door uit te gaan van het enige, waarvan ik iets weet en besef: van mijzelf. Elk recht, dat ik voor mijzelf opeis, moet ik een ander toekennen. Al datgene, wat ik zelf ben, moet ik een ander toestaan te zijn. Indien ik voor mijzelf de vrijheid van denken en spreken vraag, zo moet ik haar aan anderen durven geven. Indien ik voor mijzelf het recht van bezit opeis, dan moet ik een ander het recht van bezit toekennen. En als ik voor mijzelf het verwerven van bezit noodzakelijk acht, dan moet ik een ander dat recht ook toestaan, zelfs als het in feite diefstal is. Dat, wat ik zelf zou willen, wat ik voor mijzelf juist acht en wat ik voor mijzelf juist zou willen achten, dat zijn de rechten, die ik een ander moet geven.

Rechtvaardig zou ik alleen kunnen zijn, indien ik alle feiten zou kunnen overzien; indien ik alle krachten in de kosmos zou kennen. En dat kan alleen God. De enige rechtvaardige in de dubbele zin van het woord is God. Ik weet te weinig. Ik ken zelfs mijzelf niet voldoende.

Hoe kan ik rechtvaardig zijn? Hoe kan ik oordelen over een wereld?

Indien ik eerlijk ben, moet ik zeggen, dat het enige recht, dat ik zeker niet bezit, het recht is om te oordelen over anderen. Ik kan niet oordelen over de wereld en over anderen. Ik kan slechts mijn juiste instelling ten aanzien van die wereld bepalen. En ik zal anderen het recht moeten laten om op hun wijze hun juiste houding in de wereld te bepalen.

Er zijn in de gemeenschap altijd weer nieuwe regels gevonden. Er zijn altijd weer nieuwe uitdrukkingen van macht en gezag, van de noodzakelijke samenwerking en de verplichte overeenkomst. Geloof mij: deze dingen zijn geen rechtvaardigheid. Ze zijn uit utiliteitsbegrippen geboren.

Uw wetten zijn niet rechtvaardig. Ze zijn slechts een rechtvaardiging in de maatschappij van wat die maatschappij is.

Uw geloofswetten zijn niet rechtvaardig. Ze zijn slechts een formulering van datgene, wat u voor uw geloof de rechtvaardiging en de waardering ervan noodzakelijk acht.

Noem uzelf geen rechtvaardige in God, indien ge nog niet eens besef, dat God in alle dingen leeft en dat in alle dingen God evenzeer werkzaam is als in u.

Noem uzelf geen rechtvaardige in de wet, zolang ge zelve meent, dat gij, die uit angst of gemakzucht misschien niet zondigt, minder schuldig zoudt zijn dan degeen, die volgens uw begrippen wel zondigde.

Rechtvaardigheid wil zeggen: Het erkennen van eigen onvermogen om waarlijk recht te spreken.

Werkelijke rechtvaardigheid wil zeggen: Zo juist handelen als je kunt, volgens je eigen begrip, zonder ooit een ander te beoordelen. Dat wil zeggen: jezelf instand houden, zoals je voelt te moeten doen; en als het even kan zonder een ander te schaden.

En wilt u steeds rechtvaardiger worden, tracht dan niet te zien wat anderen doen, maar te begrijpen wat anderen zijn. Want alleen in dit begrip en in de aanvaarding van de ander zult u iets kunnen vinden, dat misschien een zeer zwakke afschaduwing begint te worden van de goddelijke Rechtvaardigheid, die een al-begrijpende liefde is, die juist daarom alles op de juiste wijze waardeert, al aanvaardend en plaatsend waar het binnen het geheel behoort.

:--:

SPREUKEN.

Bedenk, dat hij, die voortdurend spreekt over zijn recht en de noodzaak tot rechtvaardigheid (sociaal of anderszins), degene is, die zijn eigen onrechtvaardigheid achter deze termen tracht te verbergen.

--:

Als een moedig mens moedig moet zijn, moet hij de moed hebben om zijn moedigheid te beperken tot datgene, waardoor zijn moedigheid het heilige moeten omzet in datgene, wat moet worden bereikt. Want indien de moed bereikt wat moet worden bereikt, zal zij nimmer overmoed zijn. Overmoed immers is een vorm van moed, waardoor meer wordt bereikt dan noodzakelijk is en daardoor wordt het resultaat van de moed teniet gedaan. Daarom moet men de overmoed beteugelen om de moed op de juiste wijze tot uiting te brengen.

--:

De ontdekkers op deze wereld zijn degenen, die te weinig wetenschap hebben om te weten dat hetgeen ze nastreven volgens de wetenschap onmogelijk is.

Laten we daarom beseffen, dat het de eenvoudige is, die in zijn eenvoud durft treden waar de bewuste niet durft gaan; en zo vaak het Goddelijke bereikt, waar de wetende en ingewijde nog steeds een afstand laat bestaan tussen zich en de goddelijke Werkelijkheid.

:--: